

Lisätiedot:

kuntatekniikkapäällikkö, Anna Ahtila, puh. 050 544 6427

kunnossapitoinsinööri, Antti Artimo, puh. 050 555 8081

liikuntapäällikkö Tero Kuivalainen, puh. 050 380 7687

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginhallitus päätti 28.10.2024 § 153 talouden tasapainottamiseksi ja prosessien kehittämiseksi käynnistää tuotantotapaselvityksiä eri toimialojen palveluista ja hallinnon toiminnoista. Tuotantotapaselvityksellä tarkoitetaan palvelun tai toiminnon erillistä sisäistä tai ulkopuolisen asiantuntijan toteuttamaa arviointia siitä, voidaanko kyseinen palvelu toteuttaa nykyistä tehokkaammin, tarkoituksenmukaisemmin tai erilaista tuotantotapaa hyödyntäen.

Yhdeksi selvityksen kohteeksi valikoitiin liikuntapalvelut ja kunnossapitopalvelut. Selvityksen toteutti PTCServices Oy.

Selvityksessä arvioitiin toimialojen nykytilaa, kustannustasoa, henkilöstörakennetta, lakisääteisiä velvoitteita sekä vaihtoehtoisia tuotantotapoja. Arviointi sisälsi tausta-aineistojen analyysin, verrokkikuntien vertailun sekä haastatteluja.

Tuotantotapaselvityksen aikana on selvitetty, että korkeaan palvelutasoon ja nopeaan reagointiin nojaavassa pienessä kunnassa ulkoistaminen lisää viivettä ja transaktiokustannuksia sekä toisi epävarmuutta, mutta ulkoistamisella ei saada kalusto- tai osaamisskaalaa. Lainsäädäntö (kunnossapitolaki, kuntalaki) ja turvallisuusvaatimukset vahvistavat, että suora ohjattavuus, paikallistuntemus ja oma valmius ovat sekä laadun että kustannustehokkuuden kannalta paras ratkaisu. Kunnossapidon henkilöstön vahvuutena on pitkäjänteisyys, sitoutuneisuus ja kaupungin erityispiirteiden huomioiminen, joita ovat mm. pääkaupunkiseudun liikenteen ominaispiirteet, nopea reagointi, eteläisen rannikkosuomen tuomat vaihtelevat sääolosuhteet ja laaja tehtäväkenttä.

Tuotantotapaselvityksen yhteydessä on todettu, että mekaaninen henkilötötyövuosiin kohdistuva vähennys lisää suoraan riskejä lakisääteisen palvelutason toteutumisessa kunnossapidossa, varautumisessa, työturvallisuudessa ja kuntalaisten luottamuksessa. Lakisääteinen vastuu ja palvelutason ohjaus edellyttää mitoitettua ja ennakoivaa henkilöstöä sekä laatutason lupauksen täyttämistä.

Tuotantotapaselvityksessä on havaittu, että sesonkiaikojen ulkopuolisten työtehtävien määrän kasvattaminen henkilöstöresurssien mahdollisuuksien mukaan on yksi keino tehostaa toimintaa. Maanrakennustöitä lisäämällä, mm. pohjatöiden ja soveltuvien asfalttityömaiden osalta nykyisten päällysteiden purku ja avo-ojien saneeraustyöt voidaan taata, että henkilöstö on tasaisesti työllistetty läpi vuoden. Tuotantotapaselvityksessä on suositeltu, että pidetään 3–5 vuoden rullaava lista mahdollisista pienistä maanrakennustöistä, jotka tulevat toteutukseen sesonkien ulkopuolella. Kokonaisuudessaan säästöpotentialiaali on 100 000 € vuodessa, jos kunnossapidon resurssit ovat käytettävissä maanrakennustöihin henkilöstön ja konekaluston suhteen. Säästöt eivät

välttämättä näy täysin viivan alle jäävässä tuloksessa, vaan osa säästöistä näkyy liikenneväylien investointiohjelmassa. Kun päällystys pystytään purkamaan omana työnä, voidaan liikenneväylien investointiohjelmassa tehdä enemmän katu ympäristöä parantavia toimenpiteitä.

Vuonna 2026 on kunnossapidon työohjelmassa omana maanrakennustyönä hautausmaan laajennuksen pohjatöet. Hautausmaan laajennuksen pohjatöiden teettäminen omana työnä tulee säästämään arviolta 30 000 – 40 000 € verrattuna siihen, että koko urakka kilpailutettaisiin.

Toinen keino parantaa kustannustehokkuutta on tehostaa hankintasopimuksia. Kunnossapito hankkii pääosin ns. bulkkitavaraa, mm. liikennemerkkejä ja kiviaines, joiden hankinnassa voitaisiin siirtyä perinteisestä kilpailutusmenettelystä dynaamiseen hankintajärjestelmään (DPS), jossa yhtenä tarjoustekniikkana on sähköinen huutokauppa. Kyseistä hankintajärjestelmää käyttämällä on tuotantotapaselvityksen mukaan tyypillistä saada 10-20 prosentin säästö hankintojen hinnasta. Arvioitu säästö vuositasolla on noin 50 000 € ja tämä säästö on tietysti riippuvainen mm. keliolosuhteista. Kuntateknikka tulee kouluttamaan hankinnoista vastaavia kyseiseen hankintajärjestelmään alkuvuoden 2026 aikana.

Selvityksen keskeiset havainnot:

- Liikuntapalveluiden ja kunnossapitopalveluiden tehtävät vastaavat sisällöllisesti muiden kuntien rakenteita, mutta Kauniaisten palvelutaso on paikallisista olosuhteista johtuen keskimääräistä korkeampi.
- Henkilöstöä kuvaa vahva paikallistuntemus ja hiljainen tieto. Tätä pidetään merkittävänä laatutekijänä, mutta myös riskinä henkilövaihdosten yhteydessä.
- Liikuntapalveluiden ja kunnossapitopalveluiden laajamittainen yhdistäminen ei ole tarkoituksenmukaista niiden erilaisen lainsäädäntöperustan, osaamisvaatimusten ja palvelutason vuoksi.
- Myöskään laajamittaiselle ulkoistamiselle ei katsota olevan edellytyksiä Kauniaisten palvelutason ja reagointivaatimusten vuoksi. Laajamittaisen ulkoistuksen katsotaan huonontavan kustannustehokkuutta.
- Mekaaniset henkilöstövähennykset sisältäisivät merkittäviä riskejä lakisääteisten tehtävien toteutumiselle, turvallisuudelle ja varautumiselle.
- Kunnossapidon henkilöstöresurssien hyödyntämisen kasvattaminen mahdollisuuksien mukaan maanrakennustoiminnassa tasapainottaisi kausitöiden välistä työmäärää.

Selvityksen mukaan kunnossapitopalveluiden näkökulmasta keskeisimmiksi vaihtoehtoisiksi tuotantotavoiksi tunnistettiin:

- Kunnossapidon hankintajärjestelmän monipuolistaminen, mm. sähköiseen huutokauppaan.
- Maanrakennustöiden ja pienimuotoisten rakennustöiden teettäminen omana työnä sesonkiaikojen ulkopuolella.
- Liikunta- ja kunnossapitopalveluiden yhteiset kalustoinvestoinnit ja niiden käytön optimointi.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikavaliokunta on käsitellyt tämän tuotantotapaselvityksen vastaavasti kokouksessaan 4.2.2026.

Tuotantotapaselvitys on **oheismateriaalina** (ei julkinen).

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta merkitsee tiedoksi liikunta- ja kunnossapitopalveluja koskevan tuotantotapaselvityksen ja siitä käydyn keskustelun sekä esittää, että kaupunginhallitus käsittelee asian ja määrittelee mahdolliset jatkotoimenpiteet.

.....

PTCServices Oy:n konsultti Jussi Pyykkönen esitteli selvityksen Teamsin välityksellä. Kuntatekniikkapäällikkö oli läsnä kokouksessa vastaamassa kysymyksiin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Kuntatekniikan tuotantotapaselvitys

Jakelu:

Kaupunginhallitus